

Ankenævnet for Forsikring

Den 13. december 2023 blev i sag nr. 100322:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. Hans advokat har i brev af 30/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"[Klageren] har en forsikring på dækning af erhvervsevnetab hos Danica Pension, dækningsoversigt fremlægges som **bilag 1** og forsikringsbetingelser fremlægges som **bilag 2**.

Af dækningsoversigt, fremgår følgende:

'Hvis forsikredes arbejdsevne som følge af et ulykkestilfælde bliver nedsat med mindst 2/3, vil der årligt blive udbetalt 157.342 kr. (pr. 22.10.2002).'

og

'Nedsættes arbejdsevnen med mellem 1/2 og 2/3 vil halvdelen af ydelsen blive udbetalt.'

Af forsikringsbetingelserne, fremgår følgende:

'Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.'

Betingelser om udbetaling ved 'Dækning ved tab af arbejdsevne', indeholder et helbredsmæssigt kriterium og et økonomisk kriterium.

Som sagens **bilag 3**, fremlægges journal fra [klagerens] læge. Nedennævnte journalnotater, fremdrages:

- Journalnotat af den af 15.12.08

'For en måned siden trafikuheld i [land] har stadig problemer med hukommelse og koncentration og har stadig smerter i thorax og hævelse på højre side af halsen. BT 130/70.'

Ankenævnet for Forsikring

2.

100322

Det var planen han skulle ansættes i eget firma det kan han slet ikke klare prøver 1 time en gang i mellem men må gå ind og lægge sig.'

- Journalnotat af den 07.01.10

'Lille subcutan knude under ve mamma uden relation til selve mamma. Har stadig smerter i nakken og let soven i høj arm. Kan stadig ikke tage sig sammen til at arbejde. Opfordres til træning og fast analgeticum dog ikke NSAID. Fortsat psykolog tilrådes. På indikationen alvorligt invaliderende sygdom.'

- Journalnotat af den 05.01.17

'Svær traume pt for 9 år siden. Multiple brud. Siden været igennem flere opr. Senest hofte protese i ve side sommeren 2016. Stadig kroniske smerter fra skulder, arme og ryg. Kan holde det ud på Tramadol R 100mg x 2'

Speciallægeerklæring af den 19. august 2010, udarbejdet af overlæge og speciallæge i neurologi, ..., fremlægges som **bilag 4**. Under 'Anmeldelsesstatus:', anføres blandt andet:

'Aktuelle lidelse er opstået efter tilskadekomst d. 19. november 2008.

Skadelidte var på skadetidspunktet medejer sammen med kollega at firma til fremstilling af maskiner ... Han havde ansvaret for kundekontakter og opstilling af maskiner. Han var samtidig fuldtidsansat som driftsleder i ... Skadelidte oppebærer sygedagpenge og løn for 2 timers dagligt flexjob i eget firma. Han har desuden privat sygeforsikring.'

Under 'Resumé og konklusion:', anføres blandt andet:

'Sammenfattende findes varig følgetilstand til whiplashtraumet med nedsat generel erhvervs-evne til flexjob i egen virksomhed. Det er tvivlsomt om den daglige arbejdstid kan øges. Tilstanden må vurderes at være stationær.'

Ved afgørelse den 16. december 2011 fra ... Kommune, blev [klageren] tilkendt førtidspension med virkning fra den 1. januar 2012, jf. fremlagte **bilag 5**. Som **bilag 6**, fremlægges 'Redegørelse efter lov om social pension § 19', hvor blandt andet følgende anføres:

'Den ugentlige arbejdstid var på 12 timer med en effektivitet svarende til 7,2-8,4 timer. Det har ikke været muligt for Jobigen at pege på konkrete funktioner på arbejdsmarkedet, som vurderedes at være realistiske for [klageren] at kunne varetage. Hverken ordinært eller på særlige vilkår med støtte og hjælpeforanstaltninger.'

Og

'Afklaringsforløbet ved Jobigen har fremvist et funktionsniveau svarende maks 12 time ugentlig med en effektivitet svarende til 7,1-8,4 timer ugentlig. Den helbredsmæssige begrænsning vurderes så omfattende, at det ikke findes muligt at kompensere herfor ved handicapkompenserende støttemuligheder som hjælpemidler, personlig assistance og lignende, ligesom det heller ikke findes muligt at varetage beskæftigelse på særlige vilkår hvorfor visitation til fleksjob ikke længere anses for at kunne muliggøre tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsevnen vurderes samlet set varigt nedsat i svær grad og til en ubetydelighed.'

Danica Pensions afgørelse af den 13. marts 2023:

Som **bilag 7** fremlægges Danica Pensions afgørelse af den 13. marts 2023.

Ankenævnet for Forsikring

3.

100322

I afgørelsen tilkendegiver Danica Pension, at [klageren] opfylder det helbredsmæssige kriterium for udbetaling, men ikke det økonomiske kriterium for udbetaling. Der er derfor i nærværende klage ikke en nærmere redegørelse og uddybning, for det helbredsmæssige kriterium.

I afgørelsens indledning, sidste afsnit, anføres:

'Vi har foretaget en vurdering af din indtjeningssevne. På det grundlag vurderer vi, at din indtjeningssevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Du opfylder derfor ikke den økonomiske betingelse i vilkårene. Det betyder, at du ikke længere er berettiget til udbetalinger fra din forsikring, og vi stopper derfor din ydelse og din fritagelse for indbetaling fra den 1. maj 2023.'

Det økonomiske kriterium:

I indklagedes afgørelse anføres følgende under 'Status':

'Det fremgår af de oplysninger du har sendt til os, at du er medejer af [firma] og arbejder mellem 6-10 timer om ugen i egen virksomhed. Du har følger efter en ulykke og er tilkendt førtidspension i kommunen.'

Under 'Begrundelse for vores afgørelse - økonomisk vurdering', anføres:

'Din samlede indtjenning i 2021 er opgjort til 336.710 kr. inkl. arbejdsmarkedsbidrag. De to foregående år er din indtjenning opgjort til 334.428 kr. for året 2020 og i 2019 til 362.271 kr. Gennemsnittet af din indtjenning gennem de sidste 4 år har vi opgjort til 403.369 kr.'

Vi har estimeret lønnen for en tilsvarende maskintekniker med ledelse i region ... til 52.416 kr. pr. måned og årligt 629.000 kr.'

På baggrund af din samlede indtjenning opgjort til 336.710 kr. i 2021, vurderer vi, at din økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen og ej en tredjedel af, hvad fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Du har gennem flere år haft en nogenlunde stabil indtjenning opgjort til 403.369 kr. årligt.'

[Klageren] ejer ligeligt, med [kompagnon], [firma]. Udover at være ligelig medejer af [firma], så er [klageren] ansat i [firma].

Som **bilag 8 og 9** vedhæftes udskrift fra Det Centrale Virksomhedsregister, vedrørende [firma] og [firma] Holding ApS. Som **bilag 10** vedhæftes udskrift, fra [firmas] hjemmeside.

Der vedhæftes følgende:

- [Klagerens] årsopgørelse 2018 (**Bilag 11**)
- [Klagerens] årsopgørelse 2019 (**Bilag 12**)
- [Klagerens] årsopgørelse 2020 (**Bilag 13**)
- [Klagerens] lønseddel for december 2021 (**Bilag 14**)
- Opgørelse af skattepligtig indkomst for indkomståret 2018, vedrørende [firma] (**Bilag 15**)
- Opgørelse af skattepligtig indkomst for indkomståret 2019, vedrørende [firma] (**Bilag 16**)
- Opgørelse af skattepligtig indkomst for indkomståret 2020, vedrørende [firma] (**Bilag 17**)
- Opgørelse af skattepligtig indkomst for indkomståret 2021, vedrørende [firma] (**Bilag 18**)
- Opgørelse af skattepligtig indkomst for indkomståret 2022, vedrørende [firma] (**Bilag 19**)

Ankenævnet for Forsikring

4.

100322

Ad) [Klagerens] indtjening, som ansat i [firma]:

I årene 2019, 2020 og 2021 kunne [klagerens] lønindtægt, ved [klagerens] personlige arbejdsindsats, opgøres til:

- 2019 – 60.400 kr.
- 2020 – 60.400 kr.
- 2021 – 60.600 kr.

Ad) [Klagerens] indtjening, som ligelig ejer af [firma]:

Danica Pension har udarbejdet opgørelse, over indtjening i [firma], for årene 2019/2020, 2020/2021 og 2021/2022:

- 2019/2020 (2019) – 301.671 kr.
- 2020/2021 (2020) – 274.028 kr.
- 2021/2022 (2021) – 276.110 kr.

[Klagerens] begrundelse for, at Danica Pensions afgørelse er forkert:

[Firma], er ligeligt ejet mellem [klageren] og [kompagnon]. Det er i det væsentligste [kompagnon], som står for driften af [firma] og derfor skal indtjeningen i [firma] i det væsentligste tilskrives [kompagnon]. Indtjeningen i [firma] kan tilskrives [klageren] med [klagerens] forholdsmæssige personlige arbejdsindsats, som [klageren] er i stand til at yde i virksomheden. [Klagerens] personlige arbejdsindsats kan ansættes til 15 %, hvorfor indtjeningen fra [firma] kan tilskrives [klageren] med 15 %. [Klageren] aflønnes i forhold til 20 timer om måneden, som sammenholdt med fuld tid udgør 12,50 % (20 timer sammenholdt med 160,33 timer). 12,50 % er opreguleret til 15 %.

Herefter udgør [klagerens] indtjeningsevne ved [klagerens] personlige arbejdsindsats, følgende:

	<u>[Klagerens] indtjening, som ansat</u>	<u>[Klagerens] indtjening, som ligelig ejer</u>	<u>Indtjening i</u>
<u>alt</u>			
2019	60.400 kr.	45.250 kr.	105.650 kr.
2020	60.400 kr.	41.104 kr.	101.504 kr.
2021	60.600 kr.	41.416 kr.	102.016 kr.

[Klageren] udfører arbejde i [firma], svarende til 20 timer om måneden eller 5 timer om ugen. [Klagerens] arbejdsindsats, herunder arbejdsopgaver, i de 5 ugentlige arbejdstimer består i at gennemgå enkelte e-mails fra kunder og leverandører, herunder drøftelse med [kompagnon] for besvarelse af enkelte e-mails. Endvidere forestår [klageren], pakning af reservedele.

[Klagerens] faktiske arbejdstimer i [firma] og således [klagerens] personlige arbejdsindsats i [firma] er udelukkende af en begrænset karakter. De arbejdsopgaver som [klageren] udfører i de begrænsede arbejdstimer har ikke afgørende eller for så vidt betydende indflydelse på [firmas] driftsresultat og derfor kan virksomhedens indtjening ikke tilskrives [klageren] med 50 %, men alderhøjest med 15 %.

Der henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse i sag nr. 94265."

I brev af 17/10 2023 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klager har den 22. november 1985 tegnet en ulykkesforsikring, som giver ret til udbetaling, hvis hans erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne på grund af et ulykkestilfælde. Nedsættes erhvervsevnen til mellem halvdelen og 1/3 af den fulde erhvervsevne på grund af et ulykkestilfælde, udbetales den halve forsikringsydelse. Nedsættes klagers erhvervsevne til 1/3 eller derunder, er der også ret til fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) på forsikringen.

Der er en karenperiode på tre måneder.

Ordningen blev oprindeligt administreret af Baltica, som i dag er en del af Danica Pension, hvorfor Danica Pension besvarer nærværende klage. For ordningen gælder Balticas almindelige forsikringsbetingelser 110-73 koncessionsnummer 013. Der henvises til klagers bilag 1 samt bilag 2.

Hvori består uenigheden?

Uenighed i denne sag vedrører, i hvilket omfang Danica Pension er berettiget til at inddrage klagers andel af det dokumenterede overskud fra klagers selvstændig virksomhed, når Danica Pension vurderer klagers erhvervsevne (indtjeningsevne).

Twisten kort fortalt:

Danica Pension har udbetalt løbende forsikringsydelser til klager siden februar 2009 på baggrund af kroniske nakke/skulder-smerter og hovedpine (piskesmæld) i forbindelse med et trafikuheld i 2008. Siden klager overgik til førtidspension i 2012, har Danica Pension udbetalt løbende fulde ydelser.

Ved en opfølgning påbegyndt i 2021 blev Danica Pension bekendt med, at klager igennem flere år havde fortsat sit arbejde som selvstændig erhvervsdrivende og oppebåret en betydelig indkomst herved. Da den økonomiske betingelse for fortsat dækningsberettigelse herefter ikke fandtes opfyldt, bragte Danica Pension sin udbetaling af løbende forsikringsydelser til ophør med virkning fra den 1. maj 2023.

Klagers advokat har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring med påstand om, at klagers andel (50 %) af driftsresultatet skal nedsættes forholdsmæssig modsvarende det antal timer, som klager oplyser at arbejde i sin virksomhed (15 %).

Det er Danica Pensions opfattelse, at selskabet med rette har opgjort klagers indtjening som selvstændig erhvervsdrivende ud fra totalindkomstprincippet. Når klager fortsat er professionelt involveret i virksomheden både i forhold til drift og resultat, følger det netop af totalindkomstprincippet, at det både er klagers løn plus den fulde andel af virksomhedsresultatet, der skal medregnes i klagers samlede indtjening.

Da klager – uagtet sine helbredsudfordringer – dokumenteret har formået at opnå og opretholde en indtjening, der overstiger halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn af landet sædvanligvis tjener, har Danica Pension med rette stoppet de løbende forsikringsydelser ved tab af erhvervsevne pr. 1. maj 2023.

Supplerende sagsfremstilling

Klagers advokat har lavet et kort rids af forsikringsagen med henvisning til udvalgte punkter i klagers oprindelige behandlings- og afklaringsforløb. Det er selskabets opfattelse, at det er nødvendigt med en supplerende sagsfremstilling, i forhold til vurderingen af klagers bevarede evne til at opnå indtjening i egen virksomhed samt til belysning af hvilke helbredsforhold, der kan tilskrives den dækningsberettigende ulykke:

Oplysninger og forløb fra perioden 2009-2011

Anmeldelse ved tab af erhvervsevne af 13. januar 2009 – Bilag A

Den 13. januar 2009 modtog Danica Pension en anmeldelse ved tab af erhvervsevne fra klager. Klager oplyste heri, at han den 19. november 2008 havde været ude for en trafikulykke i [land], hvorved han havde pådraget sig nogle bøjede ribben og muligvis en piskesmældsskade. Klager angav at have været arbejdsledig på skadestidspunktet.

Speciallægeerklæring fra neurolog ... af 26. oktober 2009 – Bilag B

Den 26. oktober 2009 blev der indhentet en neurologisk speciallægeerklæring af Arbejdsskadestyrelsen, da klager havde anmeldt ulykken som en arbejdsskade. Erklæringen findes relevant at fremhæve, idet den bidrager til at beskrive klagers forløb umiddelbart før og efter trafikulykken både for så vidt angår helbred og arbejde:

I forhold til det helbredsmæssige fremgår det, at klager primært havde haft smerter i brystkassen i forløbet efter trafikulykken i november 2008. Da disse var aftaget, havde han fået tiltagende smerter i nakken med udstråling til venstre skulderområde. Endvidere smerter i venstre lår. Han havde ikke haft effekt af fysioterapi, men delvis effekt af kiropraktisk behandling med løbende bedring. Udover de fysiske symptomer havde klager også haft emotionelle og kognitive symptomer, og det havde været nødvendigt med psykologkontakt. Ved speciallægeundersøgelsen oplyste klager, at der ikke længere var fremgang i tilstanden.

I forhold til klagers arbejdssituation blev det noteret, at klager havde været ansat på fuld tid som driftsleder på et [produktionsvirksomhed] i 17 år. Ved siden af dette arbejde havde han været medejer af en virksomhed, der solgte ...maskiner.

Da [produktionsvirksomhed] lukkede, var det blevet planen, at klager skulle trappe op på fuld tid i egen virksomhed. Den type af arbejde, som han havde været tiltænkt i virksomheden, oplyste klager til at være salgsarbejde, repræsentation på messer, afgivelse af tilbud, rejseaktiviteter m.m. Herudover et vist omfang af praktisk arbejde i form af smedearbejde m.m.

Det fremgår af erklæringen, at, på tidspunktet for trafikulykken i november 2008, var klager endnu ikke nået tilbage i arbejde på grund af [familieforhold]. Klager oplyste, at det var hans kompagnon, der tog slæbet i firmaet. Klager oplyste, at han selv arbejdede 2 timer dagligt (15 t/uge) i sin virksomhed.

Herudover var det anført i erklæringen, at klager var gift og havde ... børn, og at han i dagligdagen også klarede lettere rengøringsopgaver og havearbejde, men dog med flere hvil i løbet af dagen.

Speciallægeerklæring fra neurolog ... – klagers bilag 4

Partsrepræsentanten har fremlagt den neurologiske speciallægeerklæring af 19. august 2010, der blev indhentet af Arbejdsskadestyrelsen til brug for en opfølgende status på følgerne beskrevet i speciallægeerklæringen fremlagt ovenfor som bilag B.

Selskabet skal blot supplerende bemærke, at speciallægen noterede, at tilstanden i det store og hele var uændret, og således nu også lægeligt blev vurderet stationær. Speciallægen anførte, at klager havde oppebåret 2 timers dagligt fleksjob (15 t/uge) i eget firma siden januar 2010.

Danica Pensions afgørelse af 10. december 2010 – Bilag C

Danica Pension havde bevilget midlertidig udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling fra den 19. februar 2009. I afgørelse af 10. december 2010 overgik Danica Pension til en generel vurdering af klagers erhvervsevne og vurderede, at følgerne efter trafikulykken modsvarede et generelt erhvervsevnetab på mellem halvdelen og 2/3. Klagers forsikringsydelse blev derfor forlænget men nedsat til løbende halve ydelser.

Ankenævnskendelse, AK 79791 – Bilag D

Klager var uenig og indbragte sagen for Ankenævnet for Forsikring. Den 12. december 2011 afsagde Ankenævnet for Forsikring kendelse under ankesags-nr. AK 79791, hvori nævnet gav Danica Pension medhold.

Ved ankenævnets kendelse blev det lagt til grund, at klager i november 2009 havde været involveret i en trafikulykke i ... Han havde som forsædepassager været udsat for kraftig påvirkning af nakken og fået trykket flere ribben i forbindelse med et skråt, frontalt sammenstød. Klager havde ikke været bevidstløs eller fået brud. Ulykken havde dog været en meget dramatisk oplevelse, og klager havde efterfølgende haft behov for et samtaleforløb ved psykolog.

I kendelsen refereredes psykologens erklæring fra september 2009. Psykologen havde oplyst, at klagers daværende psykisk tilstand ikke kun var forårsaget af trafikulykken i november 2008, men også af nogle forudgående private og arbejdsmæssige forhold. Således beskrevet, citat fra kendelsen, side 3 øv.:

- *han mister i 2008 sit job, som han har haft gennem 20 år; han har været driftsleder i en [produktionsvirksomhed]. Har kendt stor glæde ved sit arbejde, oplever selvværd ved at kunne udvikle firmaet og tjene sine penge selv. Har engageret sig meget, både i personalet og virksomheden. Firmaet går konkurs, og dette er et stort tab for [klageren], som efter så mange år skal finde andre veje erhvervsmæssigt. Samtidig med har han de sidste år startet eget firma, overtaget efter [familiemedlem], hvor man fremstiller maskiner ... Har kun arbejdet få timer i firmaet, som har ansatte, også en ansat leder.*
- *Kort efter han mister sit arbejde [familieforhold der strækker sig over en række måneder].*
- *I efteråret 2009 [2008] under en forretningsrejse i [land] kører [klageren] galt i en bil, som en forretningsforbindelse er fører af. (...)*

Udover oplysningerne omkring klagers sammensatte psykiske helbredstilstand, skal selskabet fremhæve de objektive oplysninger, som Danica Pension henviste til i kendelsen vedrørende klagers fysisk formåen:

- at klager ikke havde afprøvet sin evne inden for andre områder end i egen virksomhed, hvor han havde genoptaget sit arbejde med omkring 15 timer om ugen
- at der ved neuropsykologisk testning var fundet upåfaldende forhold med hensyn til hukommelse og indlæring
- at der ved neurologisk undersøgelse kun var gjort beskedne objektive fund med muskulær ømhed i nakke og skuldre, og ellers normal bevægelighed i hvirvelsøjlen. Neurologen havde observeret, at klager bevægede sig frit og klarede af- og påklædning samt stillingsskift uden problemer
- at klagers subjektive beskrivelse af kronisk spændingshovedpine og nakke/skulder-smerter blev vurderet som en sandsynlig '*følgetilstand til whiplash-traume*' ved neurologisk speciallæge.

Oplysninger og forløb fra perioden 2012-2023

Den 1. januar 2012 blev klager bevilget førtidspension. Danica Pension indhentede akterne fra det kommunale afklaringsforløb og foretog en revurdering af klagers generelle erhvervsevne. Følgende findes relevant at fremhæve fra dette forløb:

Afklaring i egen virksomhed – Bilag E

Kommunen havde givet klager afslag på tilskud til fleksjob i egen virksomhed. Klager indbragte afslaget for Beskæftigelsesankenævnet, der fastholdt afslaget i sin afgørelse af 23. august 2011. I afgørelsen fra Beskæftigelsesankenævnet opsummeres klagers afklaringsforløb og resultat i egen virksomhed, hvorfor denne afgørelse fremlægges som Bilag E:

Klager blev beskrevet med en lang og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet som både ansat og som selvstændig i eget firma inden for [erhvervsområde]. Klager havde været ansat med opgaver inden for driftsledelse, personaleledelse og fordeling af arbejdsfunktioner og opgaver. Efter dette arbejde havde han lagt yderligere ½-1 times arbejde i sit eget firma, som han havde købt af [fami-
liemedlem], og som han nu ejede sammen med en kompagnon. Firmaet fremstillede [maskiner]. Klagers arbejdsfunktioner havde været telefonsalg og præsentationer ved messer, og kompagnonen havde varetaget de tekniske produktionsopgaver.

Det fremgår, at klager havde haft en jobkonsulent tilknyttet egen virksomhed i perioden december 2010 til marts 2011. Der var blevet iværksat skånehensyn i form af afvekslende arbejdsstillinger, ingen fysiske belastninger, pauser efter behov og mulighed for at gå til og fra arbejdet og eventuelt lægge sig. Det blev vurderet, at klagers skånebehov i høj grad kunne imødekommes i egen virksomhed, særligt fordi den lå på klagers hjemmeadresse, og fordi klager selv kunne tilrettelægge sine opgaver.

Klager blev beskrevet med et stabilt fremmøde og øget psykisk overskud, når han selv kunne styre tingene og tilrettelægge dem.

Beskæftigelsesankenævnet fandt, at klagers faglige, praktiske og personlige kompetencer fortsat var gode. I forhold til hans nuværende arbejdsfunktioner, vurderedes han at fungere på et acceptabelt niveau i forhold til firmaets drift. Klager fandtes i den forbindelse at have en enorm støtte i sin kompagnon, der havde overtaget mange af de funktioner, som klager havde vanskeligt ved at udføre. Det blev ikke vurderet muligt at opnå bedre resultat i forløb, der ville være alt for kognitivt krævende for klager.

Med skånehensynene havde klager øget sin arbejdstid i virksomheden fra 10 til 15 timer om ugen, og følgende fremgik vedrørende klagers arbejdsfunktioner og resultater, jf. afgørelsens side 2 nederst til side 3 øverst:

'Det beskrives, at [klagerens] tidligere arbejdsfunktioner i firmaet har været fysiske krævende og mange akavede arbejdstilling og små løft. I forløbet har [klageren] primært haft arbejdsopgaver der har primært har været som sælger, samt udført administrative funktioner som at besvare mails, levere tilbud til kunder, indkøb, kontakt til leverandør m.m. Ligeledes har der været telefonisk kontakt til kunder, pakke opgaver – som [klageren] udfører ca. 30 min. dagligt hvilket er med til at give den afveksling han har behov for i arbejdsfunktionerne.

(...)

[Klageren] kender faget rigtig godt og dermed også arbejdsfunktioner hvorfor der, på trods af nedsat arbejdstid, har været gode resultater.'

Beskæftigelsesankenævnet noterede, at der var iværksat afklaring via 'Jobigen' i ... med henblik på en bredere afklaring af klagers arbejdssevne.

Afklaring i 'Jobigen' - klagers bilag 5 og 6

Som fremhævet af klagers advokat, fremgår det af klagers bilag 5 og 6, at klager også måtte deltage i et 3 måneder langt afklaringsforløb via kommunen ved 'Jobigen' i sommeren 2011. Klager havde arbejdet 12 timer ugentlig i 'Jobigen' med en effektivitet, der blev vurderet til 7,2 - 8,4 timer.

Klager blev efterfølgende bevilget førtidspension med virkning fra den 1. januar 2012.

Danica Pensions revurdering af 23. april 2012 – Bilag F

I afgørelse af 23. april 2012 vurderede Danica Pension, at de nye oplysninger og resultatet fra den brede afklaring dokumenterede, at klagers generelle erhvervsevne var nedsat til mindre end 1/3. Klager modtog herefter løbende fulde ydelser og blev fritaget for indbetaling (præmiefritagelse).

Egen læges journal – klagers bilag 6

I forbindelse med ankenævns sagen har klagers advokat fremlagt klagers praktiserende læges journal fra 2008-2023. Selskabet hæfter sig ved, at klager har fået konstateret flere funktionspåvirkende helbredstilstande siden trafikulykken i 2008. Selskabet finder det i den forbindelse relevant at fremhæve følgende notater:

Den 9. januar 2017 blev det noteret, at klager var i behandling for moderat KOL (kronisk obstruktiv lungesygdom), og at han havde fået en ny hofte året før. Efter hofteoperationen var klager begyndt at få rygsmerter. I samme notat blev klager også refereret for at oplyse, at han tillige døjede med følger efter et tidligere piskesmæld, hvor klager beskrev generne som muskelspændinger i nakken og ca. 1 x månedligt hovedpineanfald. Klager oplyste, at han fik massage for spændingerne, og at han havde god effekt af Ipren. Under 'Medicin' blev det noteret, at klager tog Pantoprazol for mavesyre, 2 x inhalationsmedicin for KOL, Ipren mod ryg- og migrænelignende smerter samt fast Pamol og i perioder Dolol (**klagers bilag 3, side 43-44**).

Den 5. september 2017 blev der afholdt 1 års-kontrol efter klagers hofteoperation. Det blev journalført, at klager var meget tilfreds med resultatet, og at han havde givet udtryk for, at han ville

ønske, at han havde fået foretaget operationen 4 år tidligere. Han kunne nu tage sko og strømper på uden besvær, sidde bekvemt og gå ubegrænset med ganske let halten.

Klager oplyste, at han nu kun tog smertestillende for sine nakkesmerter og hovedpine (**klagers bilag 3, side 13**).

Den 25. januar 2018 blev det noteret: '*Receptfornyelse vanedannende medicin. Fornyr Dolol R 100 mg til tiden (...) tager 1 x 2 dgl.*' (**klagers bilag 3, side 14**).

Den 27. september 2018 blev det noteret: '*Fornyr Dolol R UNO 100 mg lidt før tid pga. brækket ribben.*' (**klagers bilag 3, side 16**).

Den 7. september 2020 blev det noteret, at klager havde haft smerter i venstre side af brystkassen igennem 14 dage. Klager oplyste, at han måtte ligge mange timer i sengen dagligt. Lægen noterede, at klager havde haft brækket sit ribben (costafraktur), og at der ved undersøgelse fandtes ømhed svarende til den indvendige muskulatur mellem ribbenene (intercostal muskulatur). Lægen vurderede, at der var tale om lokaliseret ømhed i disse muskler (*intercostale myoser*) og fandt ikke anledning til yderligere (**klagers bilag 3, side 21-22**).

Den 5. januar 2021 var klager til årskontrol som følge af sin behandling med vanedannende medicin. Lægen noterede: '*Kan ikke undvære Tramadol R for piskesmæld og smerter mange steder. Har prøvet at springe over en gang i mellem men det bliver med ulidelige smerter. Ikke motiveret for udtrapning.*' (**klagers bilag 3, side 24**).

Den 26. maj 2023 noterede egen læge igen: '*Fået Tramadol R i 14 år. Mener på ingen måde at kunne undvære dem. Ondt i hele skelettet.*' (**klagers bilag 3, side 30**).

Opfølgning på fortsat dækningsberettigelse i 2021 – Bilag G

Den 10. april 2021 sendte Danica Pension et brev til klager i forhold til, at det nu var tid for selskabets opfølgning på dækningsberettigelsen.

Klager udfyldte det standardiserede skema omkring fortsat førtidspension og noterede herudover 'stadig selvstændig 50 % ejerskab'.

Danica Pensions opfølgningsbrev og klagers svar fremlægges samlet som bilag G.

Funktionsevneskema fra februar 2022 – Bilag H

Danica Pension modtog et udfyldt funktionsevneskema fra klager den 18. februar 2022. Som det fremgår af nedenstående udklip fra skemaet, oplyste klager sin arbejdstid til 1-2 timer dagligt 5 dage om ugen, svarende til en samlet ugentlig arbejdstid på 6-10 timer.

Klager oplyste herudover, at hans aktuelle opgaver i [firma] var besvarelse af telefoner, e-mails, pakke reservedele til kunder og oprydning. Herudover mødte han hver dag ind til morgenkaffe, hvor han drøftede dagen med sin partner i firmaet.

...

Indkomstoplysninger – bilag I og J

Partsrepræsentanten har i bilag 11-19 fremlagt klagers årsopgørelser, en lønseddel fra december 2021 samt virksomhedsregnskaberne for [firma].

Ankenævnet for Forsikring

11.

100322

Selskabet kan supplere disse indkomstoplysninger med fremlæggelse af den anvendte lønstatistik samt den indtægtsopgørelse og økonomirapport, som selskabets interne revisorkonsulent udarbejdede på baggrund af de indsendte indkomstoplysninger under skadesagens behandling.

Lønstatistikken for en maskintekniker med ledelse i region ... fremlægges som bilag I. Det fremgår af lønstatistikken, at en fuldt arbejdsdygtig person med en tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet typisk vil kunne forvente at tjene 37.130 kr. pr. måned svarende til **445.560 kr. om året**.

Således:

Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil	Gennemsnit
En af fire har en lavere løn end denne	Halvdelen har en lavere løn end denne	Tre ud af fire har en lavere løn end denne	
Kr. pr. måned			
29.238*	37.130*	45.631*	52.464*

Danica Pensions interne revisorkonsulents indtægtsopgørelse og økonomirapport fremlægges samlet som bilag J. Selskabet skal fremhæve følgende nøgletal fra indtægtsopgørelsen:

Personlig indkomst	2021	2020	2019	2018
A-indkomst, [REDACTED]	60.600	60.400	60.600	60.600
Personlig indkomst i alt inkl. AM-bidrag	60.600	60.400	60.600	60.600
Indtjening i virksomheder				
[REDACTED] Danmark	276.110	274.028	301.671	519.468
[REDACTED] Holding ApS	-	-	-	-
Indtjening i virksomheder i alt inkl. AM-bidrag	276.110	274.028	301.671	519.468
Indtjening i alt inkl. AM-bidrag	336.710	334.428	362.271	580.068
Indtjening i alt eks. AM-bidrag	309.773	307.673	333.290	533.663

Det fremgår af disse nøgletal fra indtægtsrapporten, at klagers indtjeningsniveau på 50 % af det samlede virksomhedsresultat har ligget relativt stabilt årene igennem, og at han i 2021 havde en indtjening på **336.710 kr.** bestående i løn samt overskud fra [firma].

I sin økonomirapport lavede revisorkonsulenten en beregning af klagers gennemsnitlige indtjening over årene 2018 til 2021. Herefter blev denne beregnede indtjening på 403.369 kr. holdt op imod den højeste indkomst fra lønstatistikken, hvilket var et beregnet gennemsnit langt over selv den øvre kvartil for personer med samme uddannelse og alder og egn. Men selv med dette niveau beregnet til en norm på 629.568 kr. om året (52.464 kr. mdl.) måtte revisorkonsulenten konkludere, at klager stadig formåede at tjene over halvdelen.

Afgørelse om stop og fastholdelse – klagers bilag 7

Partsrepræsentanten har fremlagt Danica Pensions afgørelse af 13. marts 2023 som klagers bilag 7. I afgørelsen oplyste Danica Pension til klager, at hans løbende forsikringsydelse ville blive bragt til ophør efter en omstillingsperiode frem til den 1. maj 2023.

Følgende fremgik af afsnittet 'Begrundelse for vores afgørelse – økonomisk vurdering':

'Din samlet indtjening i 2021 er opgjort til 336.710 kr. inkl. arbejdsmarkedsbidrag. De to foregående år er din indtjening opgjort til 334.428 kr. for året 2020 og i 2019 til 362.271 kr. Gennemsnittet af din indtjening gennem de sidste 4 år har vi opgjort til 403.369 kr.'

Vi har estimeret lønnen for en tilsvarende maskintekniker med ledelse i region ... til 52.416 kr. pr. måned og årligt 629.000 kr.

På baggrund af din samlede indtjening opgjort til 336.710 kr. i 2021, vurderer vi, at din økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen og ej en tredjedel af, hvad fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Du har gennem flere år haft en nogenlunde stabil indtjening opgjort til 403.369 kr. årligt.'

Klager var ikke enig i afgørelsen og klagede via sin advokat. Danica Pension fastholdt sit udbetalingsopbør den 9. juni 2023, og klage blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for fastholdelse

Ret til udbetaling af forsikringsydelse indtræder, når den forsikrede, ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder, jf. side 3 i forsikringsbetingelserne i klagers bilag 2.

Danica Pension kan til enhver tid forlange dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsgivende grad, jf. side 18 i forsikringsbetingelserne i klagers bilag 2.

For klagers forsikringsaftale gælder det herudover specielt, at udbetalingen er betinget af, at hans erhvervsevne er nedsat, som følge af ulykkestilfælde. Evnen skal som følge heraf være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem halvdelen og 1/3, jf. side 5 i forsikringsbetingelserne i klagers bilag 2.

Som partsrepræsentanten anfører i sin klage, har Danica Pension allerede tilbage i 2012 vurderet, at klager har været udsat for en ulykke, der forårsagede gener i form af nakke/skulder-smerter og hovedpine, der rent helbredsmæssigt kunne begrunde et dækningsberettigende erhvervsevnetab. Dette er ikke omtvistet.

Denne sag drejer sig om derfor om, hvordan forsikredes indtægt – den økonomiske erhvervsevne – skal opgøres ved den efterfølgende opfølgning på klagers fortsatte dækningsberettigelse.

Hvordan opgøres forsikredes indtægt?

Danica Pension lægger som ubestridt til grund, at klager fortsat er direktør og ejer 50 % af [firma] og udfører en personlig arbejdsindsats i denne virksomhed, om end i begrænset omfang i forhold til et fuldtidsarbejde jf. klagers indlæg, klagers bilag 8 og 10 samt selskabets bilag G og H.

Det er Danica Pensions opfattelse, at opgørelse af klagers indtægt herefter baseres på det såkaldte totalindkomstprincip, hvorefter såvel faktisk udbetalt løn som overskud svarende til ejerandelen af den selvstændige virksomhed henregnes som indtægt.

Det er Danica Pensions opfattelse, at denne metode til opgørelse af indtægt for selvstændige erhvervsdrivende er i overensstemmelse med klagers forsikringsbetingelser samt gældende rigtige praksis, blandt andet AK 98710, 96533, 94387 og 93725.

Rationalet bag anvendelsen af totalindkomstprincippet er, at det skal være underordnet, for adgang til forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne, hvordan man som virksomhedsejer eller anden selvstændig lader sig selv aflønne. Dette modvirker, at der kan opstå en urimelig skævhed i skadebehandlingen af to forsikringstagere, der reelt har samme indtjening, men som har indrettet sig forskelligt rent formelt i relation til deres virksomhedsform mv.

En forsikringstager stilles således ens i forhold til en forsikring ved tab af erhvervsevne, uanset om den pågældende (situation A) ejer et selskab – helt eller delvist – og deri ansætter sig selv som lønmodtager, således at indtjeningen forekommer som udbetalt lønindkomst og evt. udbytter/overskud, som følge af positive driftsresultater. Eller om forsikringstager (situation B) har etableret sig som indehaver af en personligt ejet virksomhed, hvorefter det er årsresultatet af driften, der udgør forsikringstagers indtjening, uagtet eventuel anvendelse af virksomhedsskatteordningen eller øvrige skatteordninger.

Ud fra klagen til Ankenævnet for Forsikring dateret den 30. august 2023, synes klagers advokat at foreslå en form for mellemvariant, hvorefter klagers indtægt kun delvist opgøres i henhold til totalindkomstprincippet.

Således ses advokaten at være enig i, at opgørelsen af klagers indtjening skal baseres på totalindkomstprincippet, idet han på side 4 i sin klage netop beskriver regnestykket som 'indtjening som ansat' plus 'indtjening som ligelig ejer' er lig med klagers 'indtjening i alt'.

Men herefter gør advokaten så gældende, at klagers 'indtjening som ligelig ejer' bør omregnes til en mindre procentdel styret af de timer, som klager oplyser at erlægge i egen virksomhed.

Danica Pension bestrider denne meget subjektiv påvirkelig 'mellem-form' af totalindkomstprincippet.

Udover at timetallet i egen virksomhed ikke i sig selv udsiger noget sikkert om klagers indtjeningssevne, så er der heller ikke holdepunkter i praksis for en sådan mellemform af totalindkomstprincippet; når en forsikringstager er selvstændig erhvervsdrivende, er det enten hele andelen af overskuddet eller intet. Hvorvidt overskuddet fra den selvstændige virksomhed kan holdes uden for indtægtsvurderingen, afhænger i så fald alene af, hvilken karakter overskuddet har.

Hvilken karakter har overskuddet i klagers egen virksomhed?

Siden Østre Landsrets dom af 26/8 2018 i sag B-2036-15 har det været fast praksis, at de tilfælde, hvor en selvstændig erhvervsdrivendes overskud kan undtages fra den samlede indtægtsvurdering, er begrænset til de tilfælde, hvor der er tale om *passiv indkomst*.

Både Ankenævnet for Forsikring og domstolene har ved flere lejligheder været forelagt dette spørgsmål til vurdering i lyset af dommen fra 2018. Den fastlagte praksis på området er herefter, at det er rene udbytte- og investeringsoverskud, der er undtaget som passiv indkomst, mens *enhver* arbejdsrelateret indkomst vil indgå i den økonomiske vurdering.

Danica Pension kan som eksempler på denne restriktive vurdering henvise til AK 98710, Københavns byrets dom af 14/6 2022 i sag BS-16147/2021-KBH og Retten i Roskildes dom af 8/5 2023 i sag BS-6845/2021-ROS.

I de nævnte afgørelser blev forsikringstagerens overskudsandel medtaget i indkomstvurderingen, selvom der i øvrigt var tale om en betydelig nedsat arbejdstid på henholdsvis 8, 6 og 15 effektive timer om ugen. Hvis det ønskes, skal selskabet gerne fremsende disse afgørelser i anonymiseret form.

Klagers advokat har påberåbt sig kendelse, AK 94265, fra den 29. april 2020 til støtte for sin påstand om, at klagers andel af overskuddet fra [firma] ikke skal indgå (fuldt) i opgørelsen af klagers indtjening.

I **AK 94265** var der tale om to ægtefæller, der ejede en virksomhed med 50 % hver. Virksomheden var finansieret ved et lån i parrets fælles hus, og nævnet fandt, at klagers ejerandel på 50 % alene var udtryk for den ægteskabelige fordeling af ejerforholdet. Det var ægtefællen, der var direktør og drev virksomheden inden for sit branchefelt gennem mange år. Klager hverken deltog i virksomhedens ledelse eller havde særlige kompetencer inden for virksomhedens kerneydelser. Klager mødte end ikke op i virksomheden, men udførte simple tasteopgaver fra parrets hjemmeadresse nogle få timer om ugen. Klagers ejerskab fandtes herefter at have karakter af en kapitalanbringelse helt uafhængig af hendes arbejdsindsats.

Selskabet bemærker, at kendelsen blev afsagt under dissens, hvilket understøtter, er der skal ganske kvalificerede forhold til at afvise en opgørelse efter totalindkomstprincippet, når der er tale om en så betydelig ejerandel som 50 %.

Det er derudover selskabets klare opfattelse, at klagers forhold adskiller sig på de afgørende punkter fra forsikringstagerens forhold i AK 94265.

I klagers tilfælde er der tale om et ligelig medejerskab, hvor klagers professionelle engagement og arbejdsindsats er af væsentlig betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat, således at virksomheden også på grund af klagers arbejdsindsats genererer en betydelig indtægt til klager:

Selskabet lægger herved vægt på, at klager har en næsten 20 år lang brancheerfaring inden for [brancheområde], hvor han blev beskrevet med stor arbejdsglæde og engagement, herunder også i forhold til virksomhedsudvikling. Herudover ses klager at have en særlig familiemæssig relation til virksomheden [firma], idet han havde købt virksomheden af [familiemedlem] (bilag B, D og E).

Selskabet lægger videre vægt på, at [firmas] virksomhedsdrift består i salg af ...maskiner til ..., og således inden for klagers mangeårige brancheområde.

Ifølge klagers bilag 8, har klager siden 2002 været den reelle ejer af [firma] med en 50/50-fordeling med samme kompagnon (bilag B, D og E samt klagers bilag 8-10). Det ses af bilag B og D,

at arbejdsfordelingen i [firma] har været den, at klagers kompagnon var leder og den der varetog de tekniske produktionsopgaver, mens klager bidrog med driftsopgaver af mere administrativ og salgsrettet karakter.

Når klagers arbejdsopgaver i [firma] sammenholdes fra henholdsvis før trafikulykken i 2008, i jobafklaringsforløbet fra 2010 til 2011 og som oplyst i 2022, ses det fortsat at være opgaver af mere administrativ og salgsrettet karakter, som klager varetager:

- Af bilag E fremgår det, at klagers arbejdsopgaver før ulykken havde været telefonsalg og præsentationer ved messer i 3-5 timer om ugen.
- Af bilag E fremgår det, at klagers arbejdsopgaver i jobafklaringen primært havde været levering af tilbud til kunder, kontakt til leverandører, indkøb, besvarelse af e-mails samt pakkeopgaver i 15 timer om ugen.
- Af Bilag H fremgår det, at klagers arbejdsopgaver i 2022 var et fast morgenmøde med kompagnonen, besvarelse af henvendelser pr telefon og e-mail, pakke reservedele til kunder og oprydning i 6-10 timer om ugen.

Det er selskabets opfattelse, at de kundevedtøgt og salgsorienterede opgaver netop er en del af [firmas] kerneydelser. Det vil sige, at selvom klager oplyser at have uddelegeret flere af sine tidligere opgaver (eller de opgaver som han ellers havde planlagt at begynde at varetage selv jf. bilag B), udfører han fortsat nødvendige opgaver, der relaterer sig til virksomhedens grundlæggende drift med salg til ...

Selskabet lægger dernæst vægt på, at det fremgår eksplicit af bilag E, at klager allerede i afklaringsforløbet fra 2010 til 2011 viste, at han var i stand til at skabe gode resultater i [firma] med kun 15 timers arbejde om ugen, netop fordi han havde en særlig indsigt i såvel faget som i arbejdsopgaverne, og fordi han *brændte* for dette arbejde.

I bilag E blev det også noteret, at klagers skånebehov i særlig grad blev mødt i egen virksomhed, ikke alene fordi den lå på klagers hjemmeadresse, men også fordi klager oplevede et øget psykisk overskud, når han selv kunne styre tingene og tilrettelægge sine opgaver. Klager var derfor også i stand til at stige fra 10 til 15 timer om ugen og arbejde langt mere effektivt i egen virksomhed end i den eksterne afklaring.

Det er selskabets opfattelse, at klager således ikke alene har en stærk motivation, et særligt kendskab og en familiær tilknytning til [firma], men at [firma] også giver klager optimale forhold og rammer i forhold til frigivelse af hans fortsat velbevarede kompetencer og ressourcer til at skabe gode resultater.

Selskabet lægger herefter vægt på, at driftsresultaterne for [firma] i bilag J dokumenterer, at klager, som selvstændig erhvervsdrivende inden for [brancheområde], er lykkedes med at opbygge en sund virksomhed sammen med sin kompagnon, således at [firma] har kunnet generere et stabilt overskud på over halvdelen, selvom klager aldrig nåede at realisere sin plan om at arbejde fuld tid i egen virksomhed.

I den forbindelse har klager også en væsentlig funktion i [firma] ved sin fortsatte professionelle tilknytning til virksomheden, hvor han er fysisk til stede som én af de to ejere og direktører og derved skaber en genkendelighed og kontinuitet i virksomheden både indadtil og udadtil (klagers bilag 8-10 samt beskrivelse i Bilag D, E og H).

Selskabet finder det også sandsynligt, at klager, f.eks. ved de faste morgenmøder som beskrevet i bilag H, kan bistå sin kompagnon med råd og vejledning om virksomhedens forhold og med sit særlige branchekendskab og erfaring som beskrevet i bilag B, E og H.

Endeligt lægger selskabet vægt på, at klager fortsat er ligelig medejer af [firma], således at klager – uanset den reducerede arbejdstid – modtager 50 % af overskuddet fra virksomheden jf. klagers bilag 8 samt bilag 11-19. I den forbindelse bemærker selskabet, at, dersom klagers professionelle engagement og værdiskabelse reelt var så illusorisk, som advokaten synes at gøre gældende, forekommer det påfaldende, at medejereren har accepteret at trække hele læsset for kun halvdelen af kagen i hele perioden fra 2008 til 2023.

Samlet er det herefter Danica Pensions opfattelse, at overskuddet i klagers egen virksomhed utvetydigt har karakter af en indtægt, der også kan tilregnes klagers personlige engagement, ejerskab og værdiskabende arbejdsindsats. Driftsoverskuddet skal således, jf. totalindkomstprincippet, de konkrete forhold og praksis, henregnes til klagers indkomst og evne til at tjene penge.

I forhold til klagers oplyste arbejdstimer, er selskabet opmærksom på, at klager er gået ned fra 10-15 timer pr. uge, som var den dokumenterede arbejdstid frem til 2011 til en oplyst arbejdstid på 6-10 timer pr. uge i 2022 og senest 5 timer pr. uge ifølge ankenævnsklagen.

Det er selskabets opfattelse, at nedgangen i tid for det første (1) ikke udgør en så nævneværdig forskel, at dette i sig selv skulle medføre, at klagers dokumenterede overskud fra [firma] må betragtes som 'passiv indkomst', som dette forstås i praksis. For det andet (2) kan nedgangen fra de dokumenterede 15 timer ikke forklares med den stationære piskesmældsskade. Nedgangen må tilskrives de konkurrerende lidelser jf. klagers bilag 3:

- klagers følger af piskesmældet blev vurderet stationære tilbage i 2010, og der er lægeligt beskrevet kroniske nakke/skuldersmerter og spændingshovedpine. I 2017 er der beskrevet øget coping (bedre smertehåndtering), idet klager nu selv beskrev sine piskesmældsfølger som 'muskelspændinger' i nakken og ca. **1 x månedligt hovedpineanfald** [min udhævning].
- klager har fået diagnosticeret en middelsvær lungesygdom (KOL). Dette vil typisk udmønte sig i øget slimproduktion og åndenød ved selv almindelige hverdagsaktiviteter, og det fremgår således også, at klager har behov for medicin for tilstanden.
- I 2017 beskrev klager problemer med rygsmerter, der var debuteret efter at hans hofteproblematik var blevet løst ved en vellykket operation for slid.
- I 2021 og 2023 beskrev klager en sammensat smerteproblematik, hvoraf piskesmældsfølgerne kun udgjorde en del heraf. Således dokumenteret, at klager den 5. januar 2021 selv angav at have behov for smertestillende medicin på grund af 'piskesmæld og smerter mange steder' og den 26. maj 2023, fordi han havde 'ondt i hele skelettet'.

Det er en fysiologisk umulighed, at smerter, efter en over 10 år gammel piskesmældsskade, pludselig begynder at sprede sig til *hele skelettet*. Disse gener har således ikke årsag i den dækningsberettigende ulykke og følgerne heraf.

Derimod er de øvrige dokumenterede lidelser beskrevet af et omfang, der, i hvert fald i perioder, har påvirket klagers funktionsniveau og overskud negativt. Det kunne derfor med rimelighed formodes, at klager endog kunne have arbejdet flere timer og/eller genereret et endnu større over-

skud i [firma], dersom hans helbredstilstand kun havde bestået i følgerne af piskesmældet tilbage i 2008.

Men formodning eller ej, så har klager – med såvel piskesmældsfølgerne som de konkurrerende helbredsforhold – vist sig i stand til at opnå en stabil indtægt på over halvdelen af, hvad der er sædvanligt for en sammenlignelig person på de punkter, som er beskrevet i hans forsikringsbetingelser, jf. klagers bilag 2.

Således fremgår det af bilag J, at klagers samlede indkomst i 2021 var på 336.710 kr. i virksomhedsoverskud og løn, hvilket Danica Pension vurderer til at overstige halvdelen af, hvad selv fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder tjener i klagers egn af landet jf. bilag I.

Konklusion

- Danica Pension er berettiget til, ved vurdering af klagers økonomiske erhvervsevnetab, at medtage klagers andel af overskuddet fra den virksomhed, som han ejer halvdelen af.
- Der er ikke tale om passiv investering, idet klager dels har deltaget i virksomheden i over 20 år, dels er ligeværdig medejer og direktør indadtil og udadtil, og dels at klager deltager aktivt i virksomhedens drift med varetagelse af kerneopgaver.
- Det har ikke afgørende betydning for vurderingen af klagers personlige engagement og arbejdsindsats i virksomheden, at der er tale om en reduceret arbejdstid i forhold til et sædvanligt fuldtidsarbejde. Særligt når det allerede i den oprindelige arbejdsprøvning blev konstateret at klager kunne skabe gode resultater selv på nedsat arbejdstid.
- Klagers indtjening i 2021 var 336.710 kr., hvilket er beregnet ud fra klagers A-indkomst samt halvdelen af resultatet fra klagers virksomhed [firma].
- Klagers indtjening overstiger halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i henhold til forsikringsbetingelserne.

På baggrund af ovenstående fastholder Danica Pension således, at selskabet med rette har bragt klagers løbende forsikringsydelser til ophør pr. 1. maj 2023."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af policetillæg af 22/10 2002 fremgår bl.a.:

Ulykkesdækning

Dækning ved tab af arbejdsevne

Hvis forsikredes arbejdsevne som følge af et ulykkestilfælde bliver nedsat med mindst 2/3, vil der årligt blive udbetalt

Udbetalingen vil tidligst begynde 3 måneder efter, at ulykkestilfældet er indtrådt og længst vare til 22.11.2029.

Nedsættes arbejdsevnen med mellem 1/2 og 2/3 vil halvdelen af ydelsen blive udbetalt.

Kroner pr.
22.10.2002

157.342

Den aftalte udbetalings størrelse fremgår også af afsnittet om garanterede og aftalte udbetalinger.

Af brev af 16/12 2011 fra kommunen til klageren fremgår bl.a.:

"Tilkendelse af førtidspension fra 1. januar 2012.

Førtidspensionsteamet har den 16. december 2011 truffet følgende afgørelse:

Du er fra den 1. januar 2012 berettiget til førtidspension i henhold til lovens § 16 og § 20 stk. 1, idet din arbejdsevne vurderes varig nedsat og nedsættelsen er af et sådan omfang, at det vurderes du ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde."

Selskabet har i brev af 23/4 2012 til klagerens daværende advokat bl.a. anført:

"Jeg har fået speciallægeerklæringen fra overlæge ...

Jeg er glad for at kunne fortælle dig, at vi har bevilget hel udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) fra den 1. januar 2012, hvor [klageren] bliver tilkendt førtidspension, og længst til 22. november 2029, hvor hans forsikring ophører.

Baggrunden er, at vores lægekonsulent har vurderet, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre.

Hvis der sker ændringer

Ud fra oplysningerne kan jeg se, at [klageren] er tilkendt offentlig førtidspension.

Det er vigtigt, at han giver os besked, hvis han ikke længere får førtidspension. Det gælder også, hvis han begynder at arbejde - uanset om han bliver ansat på normale vilkår, eller om der i ansættelsen bliver taget hensyn til hans helbredsmæssige forhold (for eksempel skånejob eller fleksjob).

Det kan nemlig have betydning for hans udbetaling ved tab af erhvervsevne og hans fritagelse for indbetaling. Får vi ikke besked i tide, kan han risikere at skulle betale de penge tilbage, som han eventuelt har fået udbetalt for meget."

Klageren har i erklæring af 6/5 2021 til selskabet bl.a. anført:

"Stadig selvstændig. 50 % ejerskab. Intet nyt siden start af udbetaling."

Af funktionsevneattest underskrevet af klageren den 16/2 2022 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

19.

100322

1. HELBRED OG ARBEJDE

A - Hvilken lidelse/helser er årsag til din uarbejdsdygtighed?	PISKESMÆLD; ondt i nakken / skuldre hovedpine
B - Er du fuldstændig uarbejdsdygtig?	☐ Ja - jeg kan ikke arbejde længere. ☒ Nej, jeg kan godt arbejde lidt. ☒ Hvor mange timer kan du arbejde om ugen? <u>6-10 timer</u> ☐ Nej, jeg er fuldt raskmeldt. Fra hvilken dato: _____
C - Hvornår regner du selv med, at genvinde erhvervsevnen?	Dato: _____ ☐ Delvist ☐ Helt ☒ Aldrig
D - Udfører du arbejde af nogen art, herunder ulønnet/frivilligt arbejde som f.eks. ulønnede bestyrelses- eller direktorposter, arbejde i sportsklub, hjemmehjælper, velgørenhed?	☐ Nej, jeg udfører intet arbejde. ☒ Ja. Hvor arbejder du, hvor mange timer ad gangen og om ugen, og hvilke arbejdsopgaver udfører du? <u>1-2 timer dagligt</u> <u>5 dage ugentlig</u>

...

D - Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner: * Derudover hjælper jeg i løbet af dagen/ugen med indkøb, støvsugning, tøjvask m.v. Jeg ligger ned i ca. 16-18 timer i døgnet. På dårlige dage ligger jeg næsten hele døgnet. Hvis ting skal ordnes tager jeg ekstra piller, men bliver alligevel strættet fysisk de fleste dage.	Møder på [redacted] kl. 8 ⁰⁰ og får morgenkaffe og drøfter dagen med min partner i firmaet. Besvare e-mails, telefon, pakker etc. udsendelse og lytter op i 1 time eller 2 på gode dage - ellers får kun morgenkaffe og derefter ligger mig og går i stedet over og arbejder 1 time på et senere tidspunkt, hvis det kan lade sig gøre.
---	---

8. ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Jeg har altid arbejdet meget. Trafikulykke i nov. 2008 var så voldsom, at det ikke længere var muligt. Var de næste 3-4 år igennem udredning ved diverse speciallæger anmodet af [redacted] Kommune og forsikringsselskaber. Var i jernbetonarbejdsforløb og fik efterfølgende tilkendt førtidspension. Jeg søgte i den forbindelse selv psykologhjælp, da jeg havde brug for hjælp til accept af situationen. (Endning af identitet - arbejde var en stor del af min identitet, og det var ikke længere muligt)
--

Af "Indtægtsopgørelse fra Danica Pensions interne revisorkonsulent – februar 2023" fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

20.

100322

Virksomheder	Direktør	Bestyrelse	Ejerandel	Gennemsnitsindtjening
██████████ Danmark	Ja	I/R	50%	403.369
██████████ Holding ApS	Ja	I/R	50%	371.100

Personlig indkomst	2021	2020	2019	2018
A-indkomst, ██████████	60.600	60.400	60.600	60.600
Personlig indkomst i alt inkl. AM-bidrag	60.600	60.400	60.600	60.600
Indtjening i virksomheder				
██████████ Danmark	276.110	274.028	301.671	519.468
██████████ Holding ApS	-	-	-	-
Indtjening i virksomheder i alt inkl. AM-bidrag	276.110	274.028	301.671	519.468
Indtjening i alt inkl. AM-bidrag	336.710	334.428	362.271	580.068
Indtjening i alt eks. AM-bidrag	309.773	307.673	333.290	533.663

██████████ Danmark		2021/2022	2020/2021	2019/2020	2018/2019	2017/2018
Erklæringstype	Opstilling	Opstilling	Opstilling	Opstilling	Opstilling	Opstilling
Nettoomsætning	3.031.651	3.494.420	2.678.719	3.228.338	3.361.126	3.361.126
Omkostninger til diviser og hjælp	1.367.446	1.491.058	1.327.823	1.309.364	1.264.126	1.264.126
Produktionsomkostninger	334.945	147.352	139.980	200.277	121.126	121.126
Lokaleomkostninger	87.502	91.165	106.761	87.555	81.126	81.126
Salgsomkostninger	164.762	57.488	44.647	74.085	81.126	81.126
Administrationsomkostninger	172.481	172.274	161.034	144.167	197.011	197.011
Personaleomkostninger	632.950	702.210	635.237	469.442	476.898	476.898
Driftsresultat	271.565	832.873	263.237	943.448	1.134.425	1.134.425
Finansielle indtægter	3.500	1.485	288	61.596	20.436	20.436
Finansielle omkostninger	3.724	9.499	24.671	192	-	-
Årets resultat før skat	271.341	824.859	238.854	1.004.852	1.154.861	1.154.861
Reguleringer/tilbageførsler						
Finansielle indtægter	3.500	1.485	288	61.596	20.436	20.436
Finansielle omkostninger	3.724	9.499	24.671	192	-	-
Reguleret resultat	271.565	832.873	263.237	943.448	1.134.425	1.134.425

██████████ Holding ApS		2020/2021	2020/2021	2019/2020
Erklæringstype	Opstilling	Opstilling	Opstilling	Opstilling
Eksterne omkostninger	10.188	7.981	21.406	21.406
Resultat fra kapitalandele i tilknyttede virksomheder	209.752	641.528	183.587	183.587
Driftsresultat	199.564	633.547	162.181	162.181
Finansielle indtægter	2.012	242.760	11.286	11.286
Finansielle omkostninger	304.737	1.557	2.325	2.325
Årets resultat før skat	103.161	874.750	171.142	171.142
Reguleringer/tilbageførsler				
Resultat fra kapitalandele i tilknyttede virksomheder	209.752	641.528	183.587	183.587
Finansielle indtægter	2.012	242.760	11.286	11.286
Finansielle omkostninger	304.737	1.557	2.325	2.325
Reguleret resultat	10.188	7.981	21.406	21.406

Opgørelsesforudsætninger

Indtjeningsopgørelsen er udarbejdet på baggrund af totalindkomstprincippet, som er uddybet i forsikringsbetingelserne. Indtjeningen i virksomhederne er opgjort som årets resultat korrigeret for finansielle- og ekstraordinære poster.

Personlig indkomst

For Personlig indkomst er der anvendt personlige årsopgørelser for årene 2018, 2019 og 2020. Ud fra årsopgørelsen, ses det ikke hvor kundens lønindkomst kommer fra, hvorfor denne kun er oplyst som A-indkomst. For 2021 er anvendt personlig skatteoplysninger og seneste lønseddel.

Ankenævnet for Forsikring

21.

100322

[Firma]

For [firma] er der anvendt årsrapporter og specifikationshæfter for årene 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21 og 2021/22.

[Firma holding]

For [firma holding] er der anvendt årsrapporter og specifikationshæfter for årene 2019/20, 2020/21 og 2021/22. [Firma holding] består kun af passive indtægter og dermed medtages resultatet af selskabet ikke."

Af "Økonomirapport" fremlagt af selskabet fremgår bl.a.:

"Navn: [Klageren]

...

Indtjening

Hidtidig indtjening: - kr.

Indtjeningsår: -

Indtjening under sygdom: 403.369 kr. Indtjeningsår: 2018-2021

Kriterie ved lønstatistik

Lønstatistik: 629.568 kr.

Uddannelse: Maskintekniker, Overordnet ledelse

Alder: [I 50'erne]

Landsdel: Region ...

Vurdering

Beskrivelse:

Hidtidig indtjening er ej opgjort, hvilket for sagen også er irrelevant, da kunden ikke er på opfyldning.

Indtjeningen efter skadesdato er for 2018 opgjort til 580.068 kr., 2019 opgjort til 362.271 kr., for 2020 opgjort til 334.428 kr. og for 2021 opgjort til 336.710 kr. Gennemsnitlig årsindtjening for de 4 år er dermed på 403.369 kr. Fra 2019 og frem ligger kundens indtjening på et stabilt niveau, hvilket udtrykker at kundens indtjeningsevne er stabiliseret til et niveau på mellem 334.428 kr. og 362.271 kr.

Sammenlignes opgjorte indtjening efter skadesdato med det, fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet, viser sammenligningen, at kunden tjente gennemsnitlig 64,07 % af gennemsnitsindtjeningen på 629.568 kr./år.

Indtjeningen er nedsat med 35,93 %.

Kunden modtog i årene følgende, som ikke indgår i indtjeningsopgørelsen

2018 Uspecificeret - 369.120 kr.

2019 Uspecificeret - 370.068 kr.

2020 Uspecificeret - 359.844 kr.

2021 Danica Pension - 178.776 kr. - ... - anden pension - 108.180 kr. - Førtidspension - 81.672 kr.

Konklusion

Nedsat til: Ikke nedsat til 1/2 eller derunder"

Selskabet har i brev af 13/3 2023 til klageren bl.a. anført:

"Din udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling stopper

...

Vi har tidligere taget stilling til, at du opfylder betingelser helbredsæssigt med et generelt tab på mindre end en tredjedel tilbage i 2012.

Vi har foretaget en vurdering af din indtjeningsevne. På det grundlag vurderer vi, at din indtjeningsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Du opfylder derfor ikke den økonomiske betingelse i vilkårene. Det betyder, at du ikke længere er berettiget til udbetalinger fra din forsikring, og vi stopper derfor din ydelse og din fritagelse for indbetaling fra den 1. maj 2023.

Din faktiske indtjening

Når vi vurderer din økonomiske erhvervsevne, sker det ved, at vi sammenligner din nuværende indtjening under sygdom, med en lønstatistik for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet.

På baggrund af de økonomiske oplysninger du har sendt til os, har vi opgjort din indtjening ud fra totalindkomstprincippet, som omfatter A-indkomst, B-indkomst og erhvervsindtægter for selvstændige, som i væsentlig grad skyldes egen arbejdsindsats ved selvstændig erhvervsvirksomhed. Det er uden betydning om overskud fra selvstændig virksomhed udbetales eller opspares i virksomheden.

Vi har modtaget forskellige økonomiske oplysninger, herunder regnskaber, lønsedler m.v. samt et udfyldt funktionsskema.

Status

Det fremgår af de oplysninger du har sendt til os, at du er medejer af [firma] og arbejder mellem 6-10 timer om ugen i egen virksomhed. Du har følger efter en ulykke og er tilkendt førtidspension i kommunen.

Begrundelse for vores afgørelse – økonomisk vurdering

Din samlet indtjening i 2021 er opgjort til 336.710 kr. inkl. arbejdsmarkedsbidrag. De to foregående år er din indtjening opgjort til 334.428 kr. for året 2020 og i 2019 til 362.271 kr. Gennemsnittet af din indtjening gennem de sidste 4 år har vi opgjort til 403.369 kr.

Vi har estimeret lønnen for en tilsvarende maskintekniker med ledelse i region ... til 52.416 kr. pr. måned og årligt 629.000 kr.

På baggrund af din samlede indtjening opgjort til 336.710 kr. i 2021, vurderer vi, at din økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen og ej en tredjedel af, hvad fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Du har gennem flere år haft en nogenlunde stabil indtjening opgjort til 403.369 kr. årligt.

Hvad betyder det for dig?

Da din indtjening ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, betyder det, at du ikke længere har ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse).

Din indbetaling ved tab af erhvervsevne og din fritagelse for indbetalinger er dog forlænget til 1. maj 2023. Det betyder, at den sidste udbetaling til dig sker den 1. april 2023 og at du fra den 1. maj 2023 igen skal betale til din forsikring."

Af lønstatistik fra DA Statistik fremlagt af selskabet fremgår bl.a.:

Udtrækskriterier

Arbejdsfunktioner:	Alle
Branche:	Alle
Geografi:	Region [REDACTED]
Virksomhedsstørrelse:	Alle
Uddannelse:	4065 Maskintekniker
Lønmodtagergruppe:	Almindelige lønmodtagere, Overordnet ledelse
Erhvervserfaring:	25 år og derover
Aflønningsform:	Både fast- og tidlønnede
Organisation:	Hele DA-området
Lønbegreb:	Direkte månedsløn inkl. pension m.v.
Periode:	2021

...

Direkte månedsløn inkl. pension m.v. opdelt på arbejdsfunktioner, 2021

Direkte månedsløn inkl. pension m.v. i 2021

	Antal	Nedre kvartil	Median	Øvre kvartil	Gennemsnit	Heraf pension	Årlig ændring
		En af fire har en lavere løn end denne	Halvdelen har en lavere løn end denne	Tre ud af fire har en lavere løn end denne			Vises ikke når fremskrevet periode er valgt
					Kr. pr. måned		Pct.
Alle	17*	29.238*	37.130*	45.631*	52.464*	4.075*	-

Anm.: Tal for grupper med færre end 11 personer eller med færre end tre virksomheder vises ikke. For stigningstakter er kravet mindst 41 personer fordelt på mindst 3 virksomheder. Er kravet ikke opfyldt markeres det med -. Tal for grupper med færre end 100 personer kan udgøre et tyndt grundlag for sammenligninger og er derfor markeret med *. Reglerne gælder ikke for visning af Mine tal.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"1. Hvad består forsikringen af?

...

En dæknings omfang vil være angivet ved **SYGDOM + ULYKKE**, **ULYKKE/HELTID** eller **ULYKKE/FRITID**.

Ved **SYGDOM + ULYKKE** vil der ske udbetaling, uanset om forsikringsbegivenheden skyldes sygdom eller ulykkestilfælde.

Ved **ULYKKE/HELTID** eller **ULYKKE/FRITID** vil der kun ske udbetaling, hvis forsikringsbegivenheden skyldes et ulykkestilfælde.

...

Dækning, når det gælder tab af arbejdsevne /voksne

...

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Hvis arbejdsevnen nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Størrelsen af forsikringsydelsen fremgår af policen. Nedsættes arbejdsevnen til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

...

Genvindes arbejdsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for udbetalingen ikke længere er til stede, ophører udbetalingen. Baltica kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for at få forsikringsydelsen udbetalt."

Nævnet udtaler:

Klageren er i 50'erne og er uddannet som maskintekniker. Han har i en årrække arbejdet som driftsleder i en produktionsvirksomhed, indtil virksomheden i 2008 ophørte. I november 2008 var klageren udsat for en trafikulykke. Han fik gener i form af smerter, spændingshovedpine og kognitive symptomer. Han er pr. 1/1 2012 tilkendt offentlig førtidspension. Klageren driver sammen med en kompagnon et firma, der fremstiller maskiner. Firmaet har de overtaget fra klagerens familiemedlem. Klageren har 50 % ejerandel af firmaet og modtager løn som ansat.

Forsikringen giver ret til ydelser og præmiefritagelse ved nedsættelse af erhvervsevnen med mindst 2/3 som følge af et ulykkestilfælde. Nedsættes erhvervsevnen mellem 1/2 og 2/3, er der ret til halve ydelser. Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at "Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder".

Selskabet har ydet fuld dækning for et erhvervsevnetab på mindst 2/3 siden 1/1 2012. Selskabet har standset klagerens dækning pr. 1/5 2023 med henvisning til, at klagerens samlede, aktuelle indtjening ikke er nedsat med halvdelen eller mere i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for personer med tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet.

Selskabets interne revisorkonsulent har opgjort, at klagerens samlede indtjening i 2021 udgjorde 336.710 kr., i 2020 udgjorde 334.428 kr., i 2019 udgjorde 362.271 kr. og i 2018 udgjorde 580.068 kr. Revisorkonsulenten har medregnet dels en lønindtægt på 60.400-60.600 kr. om året, dels 50 % af overskuddet i klagerens/kompagnonens firma i henhold til firmaets årsregnskaber.

Klageren kræver fuld dækning for erhvervsevnetab fortsat efter 1/5 2023. Klageren har anført, at han opfylder den økonomiske betingelse for dækning, og at parterne er enige om, at den helbredsmæssige betingelse er opfyldt. Klageren har anført, at det i det væsentlige er kompagnonen, der står for driften af firmaet, hvorfor indtjeningen i firmaet i det væsentlige skal tilskrives kompagnonen. Indtjeningen kan alene tilskrives klageren med hans forholdsmæssige, personlige arbejdsindsats. Klageren aflønnes for 20 timer om måneden, svarende til ca. 12,5 % af en fuldtidsstilling. Hans arbejdstimer består i at gennemgå mails fra kunder og leverandører og drøfte forhold med kompagnonen. Desuden pakker han reservedele. Hans arbejdsopgaver har hverken afgørende eller betydende indflydelse på firmaets driftsresultat. Klagerens personlige arbejdsindsats kan – med oprunding – ansættes til 15 %, hvorfor indtjeningen fra firmaet allerhøjst kan tilskrives klageren med 15 %. Klageren har opgjort, at når han tilskrives 15 % af firmaets indtjening i henhold til selskabets revisorkonsulents opgørelse, udgør hans samlede, ar-

Ankenævnet for Forsikring

26.

100322

bejdsrelaterede indtjening i 2021 102.016 kr., i 2020 101.504 kr. og i 2019 105.650 kr. Det er mindre end 1/3 af, hvad der er sædvanligt at tjene for personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Selskabet har anført, at selskabet med rette har bragt klagerens dækning til ophør pr. 1/5 2023. Når selskabet vurderer klagerens økonomiske erhvervsevnetab, er selskabet berettiget til at medtage klagerens andel af overskuddet fra firmaet, som klageren ejer halvdelen af. Der er ikke tale om passiv investering, idet klageren har deltaget i firmaet i over 20 år, er ligeværdig med-ejer og direktør indadtil og udadtil og deltager aktivt i firmaets drift ved at varetage kerneopgaver. Det har ikke afgørende betydning for vurderingen af klagerens personlige engagement og arbejdsindsats i virksomheden, at der er tale om en reduceret arbejdstid i forhold til et sædvanligt fuldtidsarbejde. Særligt når det allerede i den oprindelige arbejdsprøvning blev konstateret, at klageren kunne skabe gode resultater selv på nedsat arbejdstid. Klagerens indtjening var i 2021 336.710 kr., hvilket er beregnet ud fra klagerens A-indkomst samt halvdelen af resultatet fra klagerens firma. Klagerens indtjening overstiger halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i henhold til forsikringsbetingelserne.

Af lønstatistik fra DA Statistik fremlagt af selskabet fremgår det, at medianlønnen i 2021 for en maskintekniker (almindelige lønmodtagere, overordnet ledelse) i pågældende region med mindst 25 års erhvervserfaring udgør 37.130 kr. om måneden (445.560 kr. om året). Øvre kvartil-lønnen udgør 45.631 kr. om måneden (547.572 kr. om året), og gennemsnitslønnen udgør 52.464 kr. om måneden (629.568 kr. om året).

Af økonomirapport udarbejdet af selskabets revisorkonsulent fremgår det, at lønstatistik viser, at gennemsnitsindtjeningen for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse (maskintekniker, overordnet ledelse) og alder udgør 629.568 kr. om året.

Ankenævnet for Forsikring

27.

100322

Af funktionsevneattest af 16/2 2022, som klageren har udfyldt, fremgår det, at klageren arbejder 1-2 timer dagligt, svarende til 6-10 timer om ugen. Han møder kl. 8 og drøfter dagen med sin partner i firmaet. Han besvarer mails og telefon, pakker reservedele og rydder op.

Nævnet finder, at der ved opgørelsen af klagerens aktuelle arbejdsindkomst må henses til enhver arbejdsrelateret indkomst, som klageren oppebærer, mens indtægter, der kan henføres til investeringer og udbytte som ejer, ikke er relevante. Nævnet henviser til Østre Landsrets dom af 26/8 2018 i sag B-2036-15, der er gengivet på side 31-35 i nævnets årsberetning 2019, og til en række sager afgjort af nævnet efter landsretsdommen – eksempelvis sagerne 98710, 94387, 94265 og 94223.

Nævnet finder, at klagerens andel af overskuddet fra hans/kompagnonens firma i det hele må anses for at være arbejdsrelateret indkomst for klageren. Nævnet finder, at der ved opgørelsen af klagerens aktuelle arbejdsindkomst skal medregnes en andel på 50 % af firmaets overskud, idet klagerens ejerandel af firmaet udgør 50 %.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren gennem sin arbejdsindsats deltager i firmaets løbende drift. Klageren har et mangeårigt branchekendskab og en relevant uddannelse og erhvervserfaring i forhold til firmaets kerneopgaver. Klageren varetager blandt andet kundekontakt pr. mail og telefon, og han drøfter firmaets forhold med kompagnonen ved et dagligt møde. Det må lægges til grund, at klagerens arbejdsindsats har betydning for firmaets udvikling og driftsresultat.

Det forhold – at klageren ifølge funktionsattesten kun arbejder 6-10 timer om ugen og ifølge lønseddel aflønnes for 20 timer om måneden – kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet finder, at opgørelsen fra selskabets interne revisorkonsulent af klagerens aktuelle arbejdsindkomst kan lægges til grund. Af opgørelsen fremgår det, at klagerens samlede indtjening i 2021 udgjorde 336.710 kr., i 2020 udgjorde 334.428 kr., i 2019 udgjorde 362.271 kr. og i 2018 udgjorde 580.068 kr. Revisorkonsulenten har medregnet dels klagerens lønudbetalinger fra

Ankenævnet for Forsikring

28.

100322

firmaet, dels hans overskudsandel på 50 % af firmaets overskud. Klageren har ikke godtgjort, at han har haft væsentligt lavere arbejdsindkomst i 2022 eller 2023.

Nævnet finder, at klagerens aktuelle arbejdsindkomst for tiden må antages at udgøre mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er almindeligt at tjene for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har standset klagerens forsikringsdækning pr. 1/5 2023.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på lønstatistikken fra DA Statistik, hvoraf det fremgår, at medianlønnen i 2021 for en maskintekniker (almindelige lønmodtagere, overordnet ledelse) i pågældende region med mindst 25 års erhvervserfaring udgør 37.130 kr. om måneden (445.560 kr. om året). Øvre kvartil-lønnen udgør 45.631 kr. om måneden (547.572 kr. om året), og gennemsnitslønnen udgør 52.464 kr. om måneden (629.568 kr. om året).

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand